

Z Á V E R E Č N Á S P R Á V A

o odbornom vyšetrovaní leteckého incidentu

lietajúceho športového zariadenia typu **padákový klzák** Axis Paraglider Vega 4 ML

poznávacia značka OM - L254

Evidované „Leteckým a námorným vyšetrovacím úradom“ pod ev. č.: SKA2017005

Odborné vyšetrovanie leteckej mimoriadnej udalosti bolo vykonané podľa § 18 zákona č. 143/1998 o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v súlade s Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 996/2010 o vyšetrovaní a prevencii nehôd a incidentov v civilnom letectve, ktorými sa riadi vyšetrovanie leteckých nehôd a incidentov v civilnom letectve.

Záverečná správa je vydaná v súlade s predpisom L 13, ktorý je aplikáciou ustanovení ANNEX 13, Vyšetrovanie leteckých nehôd a incidentov k Dohovoru o medzinárodnom civilnom letectve.

Výhradným cieľom odborného vyšetrovania je zistenie príčin vzniku udalosti a prevencia vzniku takýchto udalostí, nie však poukazovanie akejkoľvek viny alebo zodpovednosti osôb.

Táto záverečná správa, jej jednotlivé časti alebo iné dokumenty, vzťahujúce sa k odbornému vyšetrovaniu predmetnej udalosti majú len informatívny charakter a nemôžu byť použité inak, len ako odporúčenie pre realizáciu opatrení, ktoré by zabránili vzniku ďalších leteckých mimoriadnych udalostí s obdobnými príčinami.

A. ÚVOD

Prevádzkovateľ / Vlastník: súkromná osoba
Typ prevádzky: všeobecné letectvo / športové a rekreačné lietanie
Typ: lietajúce športové zariadenie – padákový klzák,
Axis Paraglider Vega 4 ML
Poznávacia značka: OM – L254
Miesto vzletu: Donovaly – Nová Hoľa
Fáza letu: pred pristátím
Miesto nehody: 48° 52' 35,28" N, 019° 13' 33,03" E
Dátum a čas nehody: 18.5.2017, 10:48 hod.

Poznámka: Všetky časové údaje v tejto správe sú uvádzané v UTC.

B. INFORMATÍVNY PREHĽAD

Dňa 18.5.2017 pilot vykonával let v priestore Donovaly – Nová Hoľa. Po 26 minútach svahovania sa o 10:48 približoval k miestu pristátia. V priestore pristátia fúkal v tom čase silnejší vietor, ktorý mu neumožnil doletieť na oficiálnu pristávaciu plochu. Z dôvodu turbulentného prostredia letel na pristátie s pribrzdeným padákom. Pred pristátím došlo ku krátkodobému prebrzdzeniu padákového klzáku a pádu pilota na zem približne z výšky šiestich metrov. Po páde bol pri vedomí a pomocou vysielacky si zavolať pomoc.

Vyšetrovanie príčin vzniku predmetnej udalosti prešetruje RLP LAA SK Ing. Róbert Grexa

Správu vydáva:
Letecká Amatérska Asociácia SR

C. HLAVNÁ ČASŤ SPRÁVY

1. FAKTICKÉ INFORMÁCIE
2. ANALÝZY
3. ZÁVERY
4. ODPORÚČANIA NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI

1. FAKTICKÉ INFORMÁCIE

1.1 Priebeh letu

Pred letom pilot vykonal predletovú kontrolu PK, ustrojil sa do postroja a vykonal vzlet. Let prebiehal bez komplikácií v rozsahu povolených výšok pre lietanie v tomto priestore. Počas klesania na pristátie sa pilot rozhodol vykonať pristátie na náhradnú plochu v blízkosti koliby a nie na oficiálnu pristávaciu plochu z dôvodu silnejúceho vetra, ktorý už neumožňoval doletieť na oficiálnu pristávaciu plochu. Z dôvodu citeľnej orografickej turbulencie letel pilot na pribrzdenom padáku. V dôsledku krátkodobého prebrzdzenia padákového klzáku došlo k pádu z výšky približne 6 metrov. Pri páde pilot utrpel zranenie chrbtice. Keďže bol pri vedomí pomocou vysielачky, s ktorou bol v spojení s kamarátmi, požiadal o pomoc. Príslušníci horskej záchranej služby mu poskytli prvú pomoc a privolali vrtuľník ATE, ktorým bol transportovaný do Banskej Bystrice.

Letecká nehoda bola oznámená Leteckému a námornému vyšetrovaciemu útvaru Ministerstva dopravy a výstavby SR povereným zástupcom Leteckej amatérskej asociácie SR.

Denná doba: deň
Pravidlá letu: VFR

1.2 Zranenia osôb

Zranenie	Posádka	Cestujúci	Ostatné osoby
Smrteľné	-	-	-
Vážne	1	-	-
Ľahké zranenia	-	-	-
Bez zranení	-	-	-

1.3 Poškodenie LŠZ

PK nebol pri leteckej udalosti poškodený.

1.4 Ostatné škody

LAA SK neboli oznámené okolnosti s prípadným uplatnením iných náhrad škôd voči tretej osobe.

1.5 Informácie o leteckom personáli

Pilot:

občan Slovenskej republiky, vek 29 rokov, držiteľ pilotného preukazu licencie PK-B vydaného LAA SR. Pilotom je od roku 2014. Celkový nálet pilota podľa údajov uvedených v žiadosti o predĺženie pilotného preukazu je na PK 255:00 hod.

1.6 Informácie o LŠZ

Typ: Axis Paraglider Vega 4 ML
Poznávacia značka: OM – L254
Výrobné číslo: 25302705ML
výrobca: Axis Paraglider
Platné osvedčenie letovej spôsobilosti č.16594

1.7 Meteorologická situácia

Vysoká oblačnosť 1 – 2/8, dohľadnosť nad 10 km, J - JZ vietor do 7 m/s.

1.8 Navigačné zariadenia

Neuvádza sa.

1.9 Spojenie

Neuvádza sa.

1.10 Informácie o letisku

Miesto štartu: vzletová plocha Donovaly - Nová Hoľa.

1.11 Letové zapisovače a ostatné záznamové prostriedky

Neuvádza sa.

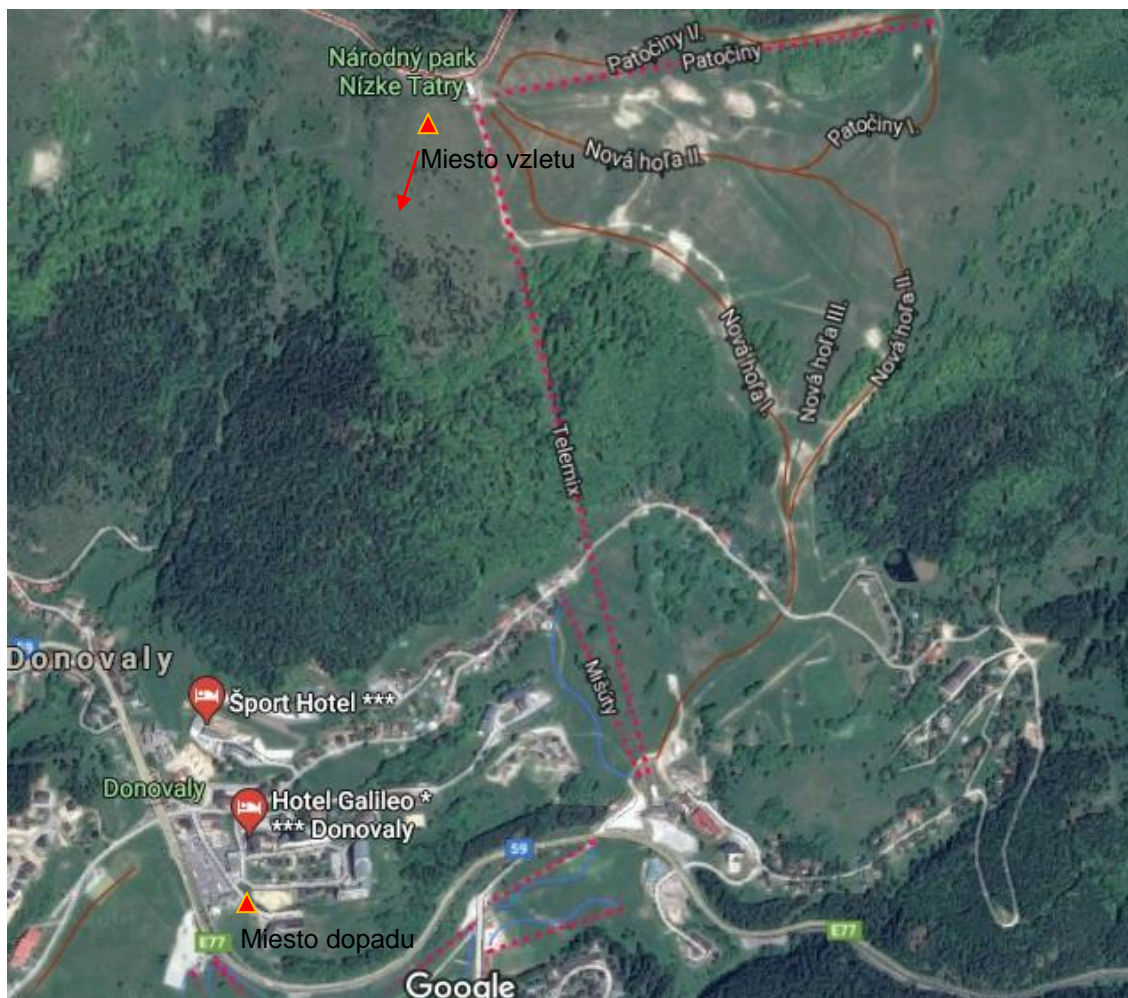
1.12 Informácia o mieste pristátia

Pilot dopadol na voľnú plochu blízko parkoviska a hotela Dami sport.

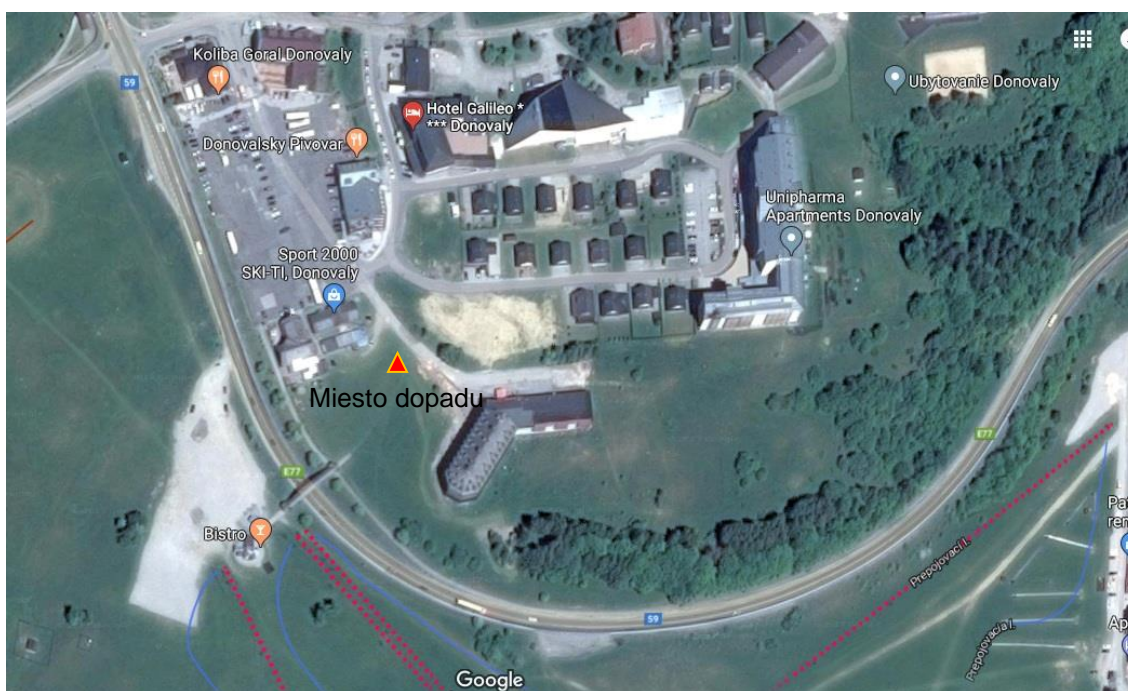
Súradnice: 48° 52' 35,28" N

019° 13' 33,03" E

Miesto vzletu a pristátia

Detail miesta pristátia - dopadu

1.13 Lekárske nálezy

Pri páde pilot utrpel zranenie chrbtice.

1.14 Požiar

Nevznikol.

1.15 Aspekty prežitia

Pátranie a záchranu prostriedkami SAR nebolo nutné vykonať. Pilot pomocou vysielacky požiadal o pomoc. Bol pri vedomí a komunikoval. Pilotovi bola poskytnutá prvá pomoc a bol vrtuľníkom prevezený do nemocnice na doplnkové vyšetrenia.

1.16 Testy a výskum

Neboli vykonané žiadne testy ani expertné skúmanie PK.

1.17 Informácie o organizáciách a riadení

Letová činnosť bola vykonávaná v súlade s leteckými predpismi, ktoré sú platné na území Slovenskej republiky. Pilot mal platnú pilotnú licenciu a LŠZ malo platný preukaz letovej spôsobilosti.

1.18 Doplnkové informácie

Pilot sa v poslednej chvíli priblíženia rozhodol pre zmenu priestoru pristátia z dôvodu silnejšieho vetra, kvôli ktorému by nedoletel na oficiálnu pristávaciu plochu. V priestore pristátia bola vplyvom vetra citelná orografickú turbulencia spôsobená prekážkami v priestore pristátia, ktorej prejavy boli umocnené utrhávaním termických bublín, čo bolo spôsobené nerovnomerným prehriatím povrchu terénu v priestore pristátia.

1.19 Spôsoby odborného vyšetovania

Boli použité bežné spôsoby vyšetovania.

2. ANALÝZA

Činnosť pilota

Pred letom pilot vykonal predletovú kontrolu PK, ustrojil sa do postroja a vykonal vzlet. Let prebiehal bez komplikácií v rozsahu povolených výšok pre lietanie v tomto priestore. Počas klesania na pristátie sa pilot rozhodol vykonať pristátie na náhradnú plochu v blízkosti koliby a nie na oficiálnu pristávaciu plochu z dôvodu silnejšieho vetra, ktorý už neumožňoval doletieť na oficiálnu pristávaciu plochu. Z dôvodu citelnej orografickej turbulencie letel pilot na pribrzdenom padáku. V dôsledku krátkodobého prebrzdzenia padákového klzáku došlo k pádu z výšky približne 6 metrov. Pri páde pilot utrpel zranenie chrbtice. Keďže bol pri vedomí pomocou vysielacky, s ktorou bol v spojení s kamarátmi, požiadal o pomoc. Príslušníci horskej záchranej služby mu poskytli prvú pomoc a privolali vrtuľník ATE, ktorým bol transportovaný do Banskej Bystrice.

3. Z Á V E R Y / Príčiny vzniku leteckej nehody

3.1 Zistenia

Pilot

- mal podľa predloženej dokumentácie platnú kvalifikáciu pre vykonávanie letov na danej kategórii LŠZ,
- mal dostatočné skúsenosti na vykonanie letu,
- sa rozhodol pre zmenu priestoru pristátia z dôvodu silnejúceho vetra a to vo vzdialenosti cca 250 metrov od oficiálnej pristávacej plochy.

3.2 Príčiny leteckej nehody

Hlavná:

- prebrzdzenie padákového klzáku v malej výške.

Spolupôsobiace:

- silnejúci vietor a turbulencia v priestore pristátia.

4. ODPORÚČANIA NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI

Bez odporúčaní.

V Prešove, 28.12.2017